

Antiikintutkimuksen verkoston perustamiskokous 6.6.2023 klo 12.00

Kokous järjestettiin etäyhteydellä Zoom-palvelussa. Kokoukseen osallistuivat Laura Aho, Laura Buccholz, Matias Buccholz, Marja-Leena Hänninen, Lassi Jakola, Kai Juntunen, Roosa Kallunki, Timo Korkiakangas Suvi Kuokkanen, Petri Lahtinen, Antti Lampinen, Katariina Lipsanen, Jasmin Lukkari, Laura Nissin, Tuomo Nuorluoto, Antti Oikarinen, Mika Perälä, Ulla Rajala, Suvi Randén, Anita Salmela, Minna Seppänen, Outi Sihvonen Samuli Simelius, Juhana Toivanen, Joonas Vanhala, Minna Vesa, Jamie Vesterinen, Marja Vierros, Anna Vuolanto, Ville Vuolanto, Raija Sarasti ja Anna-Maria Wilskman.

§1 Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 12.01.

§2 Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Ville Vuolanto ja sihteeriksi Jamie Vesterinen.

§3 Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Esityslista hyväksyttiin sellaisenaan.

§4 Verkoston toimintaperiaatteista sopiminen

Puheenjohtaja alusti perustamiskokousta valmistelleen työryhmän kanssa laatimansa toimintaperiaatehdotuksen, joka oli lähetetty Antiquitas-listalle kokouskutsun liitteenä (ks. liite). Hän totesi, että siihen täytyy lisätä, että toiminnan on tarkoitus olla mahdollisimman avointa, demokraattista ja inklusiivista.

Verkoston keskeiseen toimintaan on suunniteltu kuuluvan:

- toimia antiikin ja sen jälkivaikutuksen tutkijoiden ja alan muiden toimijoiden yhdysiteenä sekä yhteiskunnallisen näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisääjänä
- keskeisenä pysyvänä toimintamuotona verkkoportaali, josta tarkoitus tulla antiikintutkimuksen yhteistyö- ja tiedotusforum ja johon tulee myös asiantuntijapankki
- muuta toimintaa esim. tapahtumien kuten Antiikintutkimuksen päivien järjestäminen (ehkei ainoana järjestäjänä); mahdollisesti myös esim. jatko-opiskelijoiden seminaari

Puheenjohtaja ehdotti, että asiantuntijapankin valintakriteerien laatiminen jätetään verkoston toimikunnalle, mutta niiden tulisi varmistaa siihen kuuluvien uskottava asiantuntemus ja olla samalla mahdollisimman inklusiivisia. Täsmennettiin, että verkostolla ei luultavasti tule olemaan jäseniä, mm. siksi että jäsenmaksujen kerääminen ei ole mahdollista.

Puheenjohtaja ehdotti myös, että kokouksen valittua verkoston ensimmäisen toimikunnan toimikunta täydentää jatkossa itse itseään.

Alustuksen jälkeen toimintaperiaatteista käytiin yhdessä keskustelua, jossa käsiteltiin seuraavia aiheita:

Inklusiivisuus:

Pohdittiin, kuinka laajasti ”antiikintutkimus” ymmärretään ja kattaako se esim. Lähi-idän muinaisuuden. Todettiin, että määritelmät on parasta jättää mahdollisimman väljiksi, jottei nouse uusia raja-aitoja. Toimintaan ovat tervetulleita kaikki aktiiviset ja kiinnostuneet. Inklusiivisuus sai kannatusta toimintaperiaatteena.

Ilmeni, että tiedotus verkoston perustamisesta ei ole saavuttanut latinanopettajia kovin hyvin, joten tähän on panostettava. Latinanopettajien yhdistyksen sihteeri Suvi Randén ehdotti, että myös historianopettajat pidetään mukana, koska heillä on nuorten antiikintuntemuksen kannalta tärkeä rooli. Lisäksi Suvi kertoi, että hänellä on verkoston toimintaa koskevia ideoita, joita voisi sopivassa kohtaa tuoda toimikunnan tietoon.

Pohdittiin, monikielinen verkostosta tulee ja mitkä kielet olisivat suomen lisäksi käytössä. Puheenjohtaja huomautti, että koska ei ole kyseessä yhdistys, verkostolle ei ole tarpeen määrittää kieltä tai kieliä, ja ehdotti, että asiantuntijapankissa voisi kukin tuoda asiantuntijuuttaan esiin itselleen luontevimmalla kielellä.

Päätettiin, että toimintaperiaatteissa korostetaan inklusiivisuutta. Todettiin myös, että mahdollisimman laajan yleisön tavoittaminen on myös toivottavaa.

Demokratia, avoimuus ja toimikunnan järjestäytyminen:

Kysyttiin, kuinka demokraattinen on toimikunta, joka täydentää itse itseään, ja ehdotettiin, että toimikunnan jäseneksi valitseminen tapahtuisi jonkinlaisen ehdokkuuden kautta. Hyväksyttiin ehdotus muokata toimintaperiaatteissa olevaa muotoilua siten, että siitä ilmenee, että kaikki ovat tervetulleita osallistumaan verkoston toimintaan ja asettumaan ehdolle toimikunnan jäseniksi. Toimikunta tai yleiskokous voisi tarvittaessa äänestää toimikunnan uusista jäsenistä. Todettiin, että demokraattisin sanamuotoilu olisi, että verkosto valitsee toimikunnan jäsenet.

Ehdotettiin, että toimikauden pituutta ei määritellä, mutta jäsenet ilmoittavat erostaan, jos eivät enää ehdi tai jaksa osallistua toimikunnan toimintaan.

Todettiin tavoitteena olevan, että mahdollisimman moni taho olisi toimikunnassa edustettuna ja että toimikunnan jäsenet toimisivat yhdyslinkkeinä verkoston ja edustamiensa tahojen välillä.

Todettiin myös, että kokouksen valmistelleen työryhmän ehdotus jättää puheenjohtajavalinta toimikunnan tehtäväksi ei ole kovin demokraattinen eikä tue verkoston roolia antiikintutkijoiden yhteisenä äänenkantajana. Päätettiin, että ensimmäinen puheenjohtaja tai puheenjohtajat valitaan tässä kokouksessa.

Myös avoimuus mainittiin tärkeänä arvona toimintaperiaatteissa.

Asiantuntijapankki:

Keskusteltiin siitä, onko tarpeen rajata sitä, keitä asiantuntijapankkiin hyväksytään. Todettiin, että omaehtoisessa ilmoittautumisessa on riski, että asiantuntijapankki vetää puoleensa muitakin kuin asiantuntijoita, ja toisaalta, ettei tavoiteta kaikkia, jotka haluttaisiin mukaan.

Todettiin, että antiikintutkimuksen asiantuntijoiksi voidaan katsoa muitakin tutkijoita kuin antiikintutkimuksen tutkinto-ohjelmista valmistuneita, joilla on osaamista antiikkiin liittyen. Todettiin myös, että antiikin kirjallisuuden kääntäjät ja peruskoulujen ja lukioiden latinanopettajat on huomioitava, ja ehdotettiin, että lisätään maininta ainakin opettajista myös toimintaperiaatteisiin.

Ehdotettiin, että pankki pyrkisi mahdollisimman laajaan inklusiivisuuteen, mutta sille määritettäisiin väljät vähimmäiskriteerit, jotta se nimensä mukaan edustaisi asiantuntijuutta. Esitettiin hieman eriäviä ehdotuksia siitä, riittäisikö minimikriteeriksi esim. kandidaatintutkinto antiikintutkimukseen liittyvällä alalla vai vaadittaisiinko maisterintutkinto, työkokemusta tai vastaavat tietotaidot alalla. Ehdotettiin myös, ettei kriteerejä määritettäisi, vaan toimikunnalla olisi valtuus jättää pankista pois ehdokkaat, joilta antiikkiin liittyvä asiantuntijuus selvästi puuttuu. Huomautettiin, että alan pienuus puoltaa kandidaatintutkintielman tasoisenkin kokemuksen huomiointia. Päätettiin, että jätetään asia toimikunnan ratkaistavaksi.

Roosa Kallunki esitteli verkkosivuja varten luonnostelemansa lomaketta, jolla asiantuntijapankkiin tullaan ilmoittautumaan. Ehdotettiin, että lomakkeessa pyydetäisiin täyttäjää perustelemaan oma asiantuntemuksensa, mikä siinä olikin jo huomioitu. Lomake sai sellaisenaan hyväksyvän vastaanoton.

Todettiin, että alkuvaiheessa on lähetettävä aktiivisesti kutsuja alan toimijoille ilmoittautua pankkiin.

Lisäksi todettiin, että asiantuntijapankissa on huomioitava henkilörekistereitä koskeva lainsäädäntö ja asianmukaiset ilmoitukset. Roosa Kallunki lupasi selvittää tähän liittyvää lainsäädäntöä.

Pohdittiin, kenen hyödynnettäväksi asiantuntijapankki on tarkoitettu. Todettiin, että todennäköistä kohde-ryhmää ovat ainakin median edustajat sekä alan sisäiset ja lähitieteiden toimijat. Lisäksi asiantuntijapankki tuo yhteiskunnassa näkyväksi Suomesta löytyvää osaamista antiikintutkimuksen alalta, mikä edistää myös alan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Kokoustaminen:

Hyväksyttiin ehdotus, että vaikka verkostolla ei ole vuosikokousta, noin vuoden kuluttua (esim. kesäkuussa 2024) pidetään yleiskokouksen tapainen kokous, jossa arvioidaan ensimmäisen vuoden toimintaa. Tällöin tarkastellaan myös, tuleeko toimikunnan kokoonpanoon muutoksia. Kokouksesta tiedotetaan lähempänä verkoston kotisivuilla sekä Antiquitas-listalla.

Sovittiin, että kokouspöytäkirjat tulevat jatkossa verkkosivuille.

Opiskelijat:

Todettiin, että opiskelijoiden ja potentiaalisten opiskelijoiden tavoittaminen on tärkeää. Kerrottiin Helsingin yliopistossa olleen hiljattain niin keho tiedotustilanne, ettei antiikintutkimuksesta kiinnostuneita korkeakouluhakijoita tavoittanut tieto, että sitä voi siellä opiskella.

Todettiin, että verkoston kotisivuille on suunnitteilla tietopaketti alan opiskelumahdollisuuksista Suomessa. Lisäksi verkkosivuja ja sosiaalisen median kanavia laativa työryhmä on suunnitellut, että verkoston sosiaaliseen mediaan voisi tulla myös opiskelijoiden tekemää sisältöä.

Todettiin myös, että olisi hienoa, jos verkosto voisi lisätä tietoa ja kiinnostusta antiikintutkimukseen muidenkin alojen yliopisto-opiskelijoiden sekä mahdollisten uusien opiskelijoiden parissa. Tälle olisi tarvetta.

Jäsenyys:

Pohdittiin, pitäisikö verkoston ottaa virallisia jäseniä. Todettiin, että jäsenyyden perustaminen olisi mahdollista, mutta jäsenmaksujen periminen ei. Asiasta ei toistaiseksi päätetty suuntaan eikä toiseen, joten verkosto aloittaa toiminnan ilman jäseneksi liittymismahdollisuutta.

§5 Toimikunnan valinta

Verkoston toimikuntaan valittiin Lassi Jakola, Outi Kaltio, Timo Korkiakangas, Suvi Kuokkanen, Antti Lampinen, Jasmin Lukkari, Laura Nissin, Mika Perälä, Anita Salmela, Minna Seppänen, Outi Sihvonen, Minna Vesa, Jamie Vesterinen, Marja Vierros, Ville Vuolanto ja Anna-Maria Wilskman.

Verkoston puheenjohtajiksi valittiin Ville Vuolanto ja Laura Nissin.

§6 Verkkosivujen tilanne

Jasmin Lukkari esitteli verkkosivutyöryhmän aikaansaannoksia ja suunnitelmia verkoston kotisivuja varten.

Verkkosivuston domain-nimeksi on tulossa antiikintutkimus.fi. Klassillis-filologinen yhdistys on luvannut hoitaa sivustojen rekisteröinnin yhdistyksen nimissä. Domain-nimen, webhotellin ja WordPress-tilauksen yhteishinnaksi on arvioitu noin 100–200 € / vuosi. Tähän haetaan ensimmäiseksi vuodeksi Reinhold Ekholmin säätiöltä 250 € apurahaa. Verkostolle tarvitaan myös sähköpostiosoite. Suunnitelmana on julkaista verkko-sivut vuoden 2023 (oikaisu: ei 2024) loppuun mennessä.

Sivustoa suunnitteleva työryhmä on hahmotellut sivustolle seuraavaa rakennetta: Etusivu – (Verkoston esittely) – Ajankohtaista – Suomalaisen antiikintutkimuksen lyhyt historiikki – Opiskelu – Tutkimus – Toiminta (yhdistystoiminta, konferenssit, yms.) – Asiantuntijapankki – Kirjapankki – Yhteystiedot.

Etusivulle on suunniteltu laitettavan lyhyt kuvaus sivustosta ja verkoston toimintaperiaatteet sekä mahdollisesti linkki antiikintutkimuksen manifestiin ja ajankohtaistiedotteita. Koko sivuston ulkoasun laatimisessa on huomioitava selkeys, helppo lähestyttävyyys ja saavutettavuus kaikenlaisille käyttäjille.

Pohdittiin, tarvitaanko yhdistykselle omaa blogia ja todittiin, että tälle ei liene tarvetta, koska on jo useita blogeja. Mietittiin mahdollisuutta, että voisiko Khelidon-blogi sen sijaan brändäytyä tulevaisuudessa verkoston blogina.

Verkkosivutyöryhmän kanssa toimii myös sosiaalisen median työryhmä. Tarkoitus on luoda verkostolle näkyvyyttä erilaisilla some-alustoilla ja laittaa verkkosivulle linkkejä niihin. Tavoitteena on sosiaalisen median kautta tavoittaa mm. nykyisiä ja tulevia opiskelijoita.

Esittelyn jälkeen verkkosivuista keskusteltiin. Todettiin sivuston tulevien ylläpitäjien työtä helpottavan, jos antiikintutkimuksen toimijat ottavat tavakseen ilmoittaa aktiivisesti tapahtumista ja muista ajankohtaisista asioista. Pohdittiin, että ilmoittamiskynnystä voisi madaltaa sivustolla täytettävä lomake, jolla tapahtumista voisi ylläpitäjille ilmoittaa. Ehdotettiin myös, että sivustolle tulisi tapahtumakalenteri (esim. Google).

Laura Aho, jolla on kokemusta verkkosivujen tekemisestä, ilmoittautui mukaan verkkosivutyöryhmään. Marja-Leena Hänninen puolestaan tarjoutui kirjoittamaan antiikintutkimuksen historiikka verkkosivuille.

Kerrottiin, että Jens Nilsenillä saattaisi olla valmis lista antiikin tekstien käännöksistä, jota voisi hyödyntää kirjapankkia tehtäessä. Samaten kerrottiin, että Heikki Solin on koonnut listaa antiikkia koskevista väitöskirjoista, ja ehdotettiin, että näitäkin listattaisiin verkkosivuilla. Todettiin, että kaikenlaisia hyödyllisiä listoja saa verkkosivutyöryhmälle mieluusti lähettää.

§7 Muut asiat

Minna Vesa nosti esille mahdollisuuden, että verkosto liittyisi Suomen Historiallisen Seuran (SHS) jaostoksi, jolloin se voisi saada Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan (TSV) kautta verkkosivut hintaan 45 €/vuosi sekä sähköpostiosoitteen. Tämän lisäksi se voisi tällöin hakea rahoitusta yhdessä SHS:n kanssa. (Uuden ajan alun tutkimuksen verkosto on tällä tavoin saanut 10 000 € kesäkoulun järjestämiseen ennen rekisteröitymistä.) SHS:n pankkitilillä olisi myös mahdollista pitää jonkin verran rahaa. Tällöin verkostolla olisi kuitenkin oltava julkaisutoimintaa.

Todettiin, että tätä mahdollisuutta tullaan ehdottomasti selvittämään ja että se helpottaisi käytännön toimia erityisesti rahoituksen osalta huomattavasti. Toisaalta huoleksi nousi, että antaisiko SHS:aan liittyminen vaikutelman, että verkoston toiminnassa painottuu historiantutkimus muiden alojen kustannuksella.

Sovittiin, että toimikunta selvittää heti toimintansa aluksi SHS:n jaostoksi liittymistä ja keskustelee siitä.

Noin vuoden päästä pidetään kokous, jossa arvioidaan verkoston ja toimikunnan aikaansaannoksia.

§8 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 13.34.

Liite

Esitys verkoston toimintaperiaatteiksi Antiikintutkimuksen verkoston perustavaan kokoukseen 6.6.

Antiikintutkimuksen verkosto on monitieteinen verkosto, joka toimii antiikin ja sen jälkivaikutuksen tutkijoiden sekä alan muiden toimijoiden yhdyssiteenä. Sen tavoitteena on aikakauden tutkimuksen edistäminen sekä tutkimuksen yhteiskunnallisen näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisääminen Suomessa.

Verkosto luo eri tutkijanuran vaiheissa oleville tutkijoille sekä tutkimushankkeille mahdollisuuksia uusiin kontakteihin sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Keskeisenä pysyvänä toimintamuotona on verkkosivusto, jota kehitetään antiikin ja sen jälkivaikutuksen tutkimuksen tiedotus- ja yhteistyöportaaliksi Suomessa. Verkosto tarjoaa myös medialle mahdollisuuden löytää asiantuntijoita erilaisista aihepiireistä joko suoraan tai ylläpitämänsä asiantuntijapankin kautta. Yhteistyössä eri yliopistojen kanssa verkosto järjestää antiikintutkimuksen päiviä ja kehittää muuta yhteistä toimintaa.

Mukaan ovat tervetulleita alalla toimivat tutkimusalasta, affiliaatiosta ja uravaiheesta riippumatta. Myös opiskelijoiden toivotaan osallistuvan toimintaan opintojen varhaisvaiheista alkaen. Verkosto tiedottaa alan ajankohtaisista tiedeuutisista ja tapahtumista *Antiquitas*-listan, internet-sivustonsa, sekä sosiaalisen median kanavien kautta. Asiantuntijapankkiin otetaan mukaan alalla toimijat yhteisöt (kuten seurakunnat, tutkimuskeskukset ja instituutit) sekä kaikki ne, jotka sitä hakevat ja jolla on erityistä asiantuntemusta antiikista tai sen jälkivaikutuksesta, ja jotka työskentelevät alaan liittyvissä tehtävissä. Hakemukset käsittelee verkoston toimikunta.

Verkoston toimintaa kehittää ja koordinoi toimikunta, jossa antiikin ja sen jälkivaikutuksen tutkimuksen kenttä (eri tieteenalat, eri tutkijanuran vaiheet, alalla toimivat instituutit, yhdistykset ja yliopistojen laitokset sekä tutkimuskeskukset) on tarkoituksenmukaisen kattavasti edustettuna. Toimikunta täydentää itse itseään ja se valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja muut mahdolliset vastuhenkilöt.

(laati V. Vuolanto 2.6.23 sekä kokousta valmisteleva työryhmä)